

Навчання, отже, є вкладом у майбутнє, сенсом сьогодення існування для студента. Воно перетворює індивіда в особистість, яка не замикається на суто власних, приватних бажаннях, а виходить на більш широкі простори особистої реалізації. Власне тільки за такої умови людина живе змістовно, реалізує свій потенціал, робить власне життя вагомим та значущим для інших. Самостійно визначивши своє покликання у формі цілі, сенсу буття, індивід наповнюється високими емоціями, живе яскраво і, що важливо, результати навчальної праці людини, зарядженої такими емоціями, завжди вражають.

*Канд. юрид. наук, доцент кафедри
правового забезпечення та адміністрування
транспортної діяльності Н. А. Д'ячкова*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ЩОДО МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасні перетворення в Україні та постійне оновлення законодавства зумовлюють необхідність особливої уваги до проблеми професійної мотивації майбутніх працівників, зокрема фахівців з правового забезпечення транспортної діяльності. На сьогодні відповідальність за результати своєї праці, уміння самостійно здобувати необхідні знання і творчо застосовувати їх на практиці є ключовими умовами професійного і кар'єрного зростання майбутніх спеціалістів. Мотивація є рушійною силою людської діяльності для досягнення конкретної мети, а в освітній сфері – для забезпечення якості освіти та отримання майбутніми фахівцями тих знань та навичок, які допоможуть їм у майбутньому професійному житті.

Розуміння сутності професійної мотивації фахівців з правового забезпечення транспортної діяльності як сукупності стійких мотивів включає до свого складу: а) власне професійні мотиви – мотиви, які виражають потребу у тому, що складає суть професії (бажання бути фахівцем у сфері права); б) мотиви професійного розвитку – мотиви, що виражають особливості самосвідомості особи (впевненість у власній професійній придатності, усвідомлення свого наукового та творчого потенціалу); в) прагматичні мотиви – група мотивів, які відображають матеріальну зацікавленість особи у результатах своєї професійної діяльності; г) пізнавальні мотиви – мотиви, що відображають зацікавленість особистості у результатах своєї професійної діяльності: надання клієнтам нової актуальної інформації; д) мотиви самореалізації особистості – мотиви, за яких раніше сформовані потреби особистості актуалізуються при взаємодії з професією: прагнення підвищити свій фаховий рівень за допомогою професійних знань; е) мотиви соціальні – мотиви, пов'язані з відображенням деяких особливостей професії: бажання

задовольнити потреби та запити клієнтів. Прояв даних мотивів залежить від професійних навичок та знань, поглядів, відносин, позицій, а також емоцій, почуттів, професійних якостей особи.

Найбільш оптимальною видається модель розвитку професійної мотивації студентів у процесі навчання правовому регулюванню транспортної діяльності, яка складається з таких трьох етапів:

Етап 1. Початковий етап, в процесі якого у потенційного студента в силу особистого досвіду, навчання за програмами середньої професійної освіти та профорієнтації формується первинна професійна мотивація до роботи у сфері права.

Етап 2. Етап актуалізації, спрямований на формування свідомої професійної мотивації, зміст якого складає комплексна програма розвитку професійної мотивації студентів, що забезпечує скоординованість впливу різних видів діяльності, форм, засобів та методів формування професійної мотивації студента з іншими педагогічними умовами, такими як професійна підготовка відповідно до навчального плану, практика, науково-дослідна робота студентів і т. д. Така комплексна програма може включати авторський спецкурс «Вступ до професії», психолого-педагогічний тренінг «Ефективна взаємодія транспортного юриста з контрагентами» та авторську програму стажування на підприємствах різних видів транспорту.

Етап 3. Перспективний етап, спрямований на майбутню професійну мотивацію, що передбачає надання допомоги випускнику закладу вищої освіти у плануванні кар'єри та подальшої професійної орієнтації.

Д-р пед. наук, професор, завідувачка

Я. А. Малихіна,

канд. психол. наук, доцент К. В. Кім

кафедри правового забезпечення та

адміністрування транспортної діяльності

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ЛЕКЦІЯ-ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ЯК СПОСІБ ЯКІСНОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У сучасних умовах, коли наша держава перебуває у стані війни, виникає особлива потреба впровадження у навчальний процес нових методик викладання юридичних дисциплін, однією з яких є лекція-візуалізація.

За її допомогою студенти навчаються перетворювати отриману від викладача усну інформацію у візуальну форму, що дозволяє сформуванню у них фахове юридичне мислення за рахунок систематизації і виділення найбільш значущих, істотних елементів змісту навчання. Процес візуалізації дає змогу перетворити різні види інформації у наочний образ, який у подальшому може служити хорошим підґрунтям для розумових і практичних дій.